

Suomen maakuntaliittojen kannanotto EU:n ohjelmakauden 2021-2027 valmisteluun

Suomen maakunnat haluavat korostaa EU:n ohjelmakauden 2021-2027 osalta seuraavaa:

Aluelähtöisyys

EU:n alue- ja rakennepolitiikan kansallisen valmistelun tulee lähtökohtaisesti olla alueiden kehittämistarpeisiin pohjautuvaa. Läheisyysperiaate on vahva: aluelähtöinen valmistelu ja paikkaperusteinen kehittäminen ovat koheesio politiikan keskiössä. EU:n alue- ja rakennepolitiikan tulee olla joustavaa ja mahdollistavaa siten, että se mahdollistaa maakuntien erilaisten kehittämistarpeiden huomioinnin. Valmistelun lähtökohtana tulee olla alueelliset kehittämishaasteet ja niihin pohjautuvat tavoitteet.

Valtakunnallisten teemojen uudistaminen aluelähtöiseksi ylimaakunnalliseksi yhteistyöksi

Valtakunnallinen toiminta tulee uudistaa alueiden tarpeisiin perustuvaksi, maakuntien omaehtoiseksi ylimaakunnalliseksi yhteistyöksi. Valtakunnallisten kehittämistoimien tulee perustua arvioon siitä, että ongelma voidaan parhaiten hoitaa valtakunnallisella toiminnalla. Toiminnan tulee perustua alueiden valitsemiin kehittämistarpeisiin, ja sen tulee antaa mahdollisuuksia reagoida joustavasti muuttuviin tarpeisiin. Ylimaakunnallisen yhteistyön pohjana toimivat alueiden älykkään erikoistumisen strategiat. Toimintamallin pitää tarjota välineitä tarttua nopeasti ja joustavasti ohjelmakauden aikana esiin nouseviin muuttuviin ilmiöihin.

Toimintamallin lähtökohtia:

- Alueiden valitsemiin tarpeisiin pohjautuva sisältölähtöinen valmistelu
- Rahoitus kohdennetaan maakunnissa tarkoituksenmukaisesti tarpeiden ja ratkaisujen mukaan
- Toimintamallin on oltava joustava ja sen tulee reagoida muuttuviin tarpeisiin ja nouseviin ilmiöihin
- Koordinaatio hoidetaan maakuntien välisenä yhteistyönä. Koordinaatiossa ja seurannassa hyödynnetään digitaalisia järjestelmiä
- Ei etukäteen hallinnonalakohtaisia korvamerkintöjä

Yrityksillä sekä tutkimus- ja koulutusyksiköillä on keskeinen rooli alueiden kehittämisessä sekä innovaatiotoiminnassa

Yritystoiminnan kestävyys, kasvu ja kilpailukyky ovat alueiden kehittymisen keskiössä. Yritystoiminnan kehittämisen sekä alueiden elinkeinorakenteen monipuolistamisen tulee olla keskeisessä roolissa EU-ohjelmissa. Yritysten osallistumisen kehittämishankkeisiin tulee olla aikaisempaa joustavampaa.

Yliopistojen, korkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten valmiuksia kehittää ja hyödyntää yritys yhteistyötä tulee lisätä. Huomiota tulee kiinnittää pitkäjänteiseen yhteistyö- ja kehittämiskulttuurin rakentamiseen etenkin pk-yrityksissä.

Kunnille ja kaupungeille aikaisempaa paremmat kehittämismahdollisuudet

Kunnilla ja kaupungeilla tulee olla aikaisempaa laajemmat kehittämismahdollisuudet ohjelmakaudella 2021–2027. Kunnilla ja kaupungeilla on merkittävä rooli mm. elinkeinopolitiikassa, vähähiilisen yhteiskunnan ja digitalisaation edistämisessä. Kunnilla on merkittävä rooli myös ohjelman kansallisena rahoittajana.

Pentti Malinen, Suomen maakuntajohtajien pj